

— Sadržaj —

Šezdeset peti rođendan prof. dr. Marijana Maticke

DAMIR AGIĆ

Prof. dr. Marijan Maticka 11

DAMIR AGIĆ I IVICA ŠUTE

Bibliografija prof. dr. Marijana Maticke 13

Članci

HRVOJE PETRIĆ

Tko su „Slovenci“ ili Slavonci u Hrvatsko-slavonskoj Vojnoj krajini tijekom 17. stoljeća? 23

DRAGAN MARKOVINA

Gospodarska situacija u Dalmaciji prije i poslije francuske vladavine: primjer Šibenika i gradske okolice 39

IDA OGRAJŠEK GORENJAK

Reforma obrazovnog sustava kao jedno od ključnih društvenih pitanja 19. stoljeća 57

ROK STERGAR

Slovenci i mirovni pokreti u drugoj polovici 19. stoljeća 97

DUNJA MODRIĆ-BLIVAJS

Oblikovanje nastavnih programa iz povijesti u Khuenovo doba 119

MARIO STRECHA

Politički katolicizam i politika „novog kursa“ II. Skupina oko *Hrvatstva* u borbi protiv politike „novoga kursa“ u razdoblju vladavine Hrvatsko-srpske koalicije 143

ŽELJKO KARAULA

„Slučaj Gudovac“ 28. travnja 1941. 197

NEVENKO BARTULIN

Ideologija nacije i rase: ustaški režim i politika prema Srbinima u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj 1941-1945. 209

BRANKA BOBAN

Vladko Maček u emigraciji – od izlaska iz zemlje do odlaska u SAD 243

Sadržaj

DOMAGOJ ŠTEFANIĆ

- Promjena naziva Komunističke partije Jugoslavije u Savez komunista Jugoslavije 259

Rasprave

JADRANKA BRNČIĆ, *Naracija u historiografiji*

- Paul Ricœur, *Vrijeme i pripovjedni tekst*, Pariz 1983-1985. 277

MIRJANA GROSS, *Poslijeratna Europa od 1945. do danas*

- Tony Judt, *Postwar, A History of Europe Since 1945*, London:
Penguin Books, 2006. 295

Izvještaji, recenzije i prikazi

ŽELJKO KARAULA, *Politička isповijest Dobrice Čosića*

- Slavoljub Đukić, *Lovljenje vatra. Politička ispovest Dobrice Čosića*, Beograd:
Samizdat B92, 2001, 272. str. 311

IVAN BOTICA, *Grimanijev zakon (Legge Grimani) i mletački pokušaj gospodarskog oživljavanja kontinentalne Dalmacije*

- Josip Ante Soldo, *Grimanijev zakon. Zakon za dalmatinske krajine iz 1755./56. godine*, priredio Nikša Stančić, Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga – FF Press – Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2005, 174. str. 313

MATIJA SINKO, *Primjer za početnicu iz rimske povijesti*

- Jacob Abbott, *Neron*, Beograd: Karupović, 2005, 176 str. 316

IVAN BOTICA, *Priča o dugome umiranju „plave“ dubrovačke krvi*

- Stjepan Čosić – Nenad Vekarić, *Dubrovačka vlastela između roda i države. Salamankezi i sorbonezi*, Zagreb – Dubrovnik: HAZU – Zavod za povjesne znanosti u Dubrovniku, 2005, 232 str. 318

TOMISLAV GALOVIĆ, *Zbornik u čast našega profesora i akademika Tomislava Raukara*

- Raukarov zbornik. Zbornik u čast Tomislava Raukara*, ur. N. Budak, Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu/Odsjek za povijest – FF-press, 2005. [2006.] 320

MISLAV GABELICA, *Otkriće individuuma u ranom novom vijeku*

- Richard Van Duelmen, *Otkriće individuuma 1500. – 1800.*, Zagreb:
Golden marketing, 2005, 143 str. 322

— Sadržaj —

- JOSIPA FAVRO I ANTE VUČIĆ, *Kronika komesa Marcelina o kasnoantičkom vremenu rimske države***
Prejasni muž komes Marcelin, *Kronika*, uvodna studija, povjesni komentar i prilozi Hrvoje Gačanin, priredila i prevela Bruna Kuntić-Makvić, stručna suradnica Jelena Marohnić, izrada Karata Matija Gračanin, Zagreb: Izdanja Antibarbarus, 2006. [Biblioteca Latina et Graeca, knj. 36], 335 str. 326
- TOMISLAV GALOVIĆ, *Enciklopedija „svetomjestopisa“ Hrvatske***
Andelko Badurina, *Hagiotopografija Hrvatske*, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti i Kršćanska sadašnjost, 2006. (CD izdanje) 328
- IVAN BOTICA, *Sinteza europskoga srednjovjekovlja iz hrvatskoga pera***
Ivo Goldstein – Borislav Grgin, *Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku*, Zagreb: Novi Liber, (Historiae, knjiga 7), 2006, 535 str. 333
- ŽELJKA KRIŽE, *Vrijedno svjedočanstvo o internaciji netalijana u logore fašističke Italije***
Carlo Spartaco Capogreco, *Mussolinijevi logori. Internacija civila u fašističkoj Italiji (1940.-1943.)*, Golden Marketing - Tehnička knjiga, Zagreb, 2006. 336
- SANDRA IVOVIĆ, *Prinosi otkrivanju Marka Antuna de Dominisa, zaboravljenoga genija ranog novovjekovlja***
Marko Antun de Dominis, splitski nadbiskup, teolog i fizičar, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog od 16. do 18. rujna 2002. godine u Splitu, uredila Vesna Tudjina, Split: Književni krug, 2006, 418 str. 340
- DRAGAN MARKOVINA, *Svakodnevni život čovjeka novovjekovne Europe u kući***
Raffaella Sarti, *Živjeti u kući – stanovanje, prehrana i odjevanje u novovjekovnoj Europi*, Zagreb: Ibis Grafika, 2006, 306 str. 345
- IVAN BOTICA, *Stopama rumunjske povijesti od pojave do nacionalnoga sna***
Borislav Grgin: Rumunjske zemlje u srednjem i ranom novom vijeku, Zagreb: Filozofski fakultet (FF press, Udzbenici i priručnici, sv. 5), 2006, 108 str. 348
- ŽELJKO KARAULA, *1941. Godina koja se vraća***
Slavko Goldstein, *1941. Godina koja se vraća*, Zagreb: Novi Liber, 2007, 480 str. 351
- DRAŽEN NEMET, *Bračna i ljubavna priča srednjovjekovnog Dubrovnika***
Zdenka Janečković Römer (2007), *Maruša ili suđenje ljubavi – Bračno-ljubavna priča iz srednjovjekovnog Dubrovnika*, Zagreb: Algoritam, 327 str. 356
- EDIN MUFTIĆ, *Šetnja po hrvatskoj baštini: Putevima glagoljaške pismenosti otoka Krka i Hrvatskim zagorjem i njegovom kulturnom baštinom***
Terenska nastava studenata povijesti: Krk, 11. V. 2007. i Hrvatsko zagorje, 16. V. 2007. 358

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RADYOVI

39

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAGREB 2007.

RADOVI ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Knjiga 39

Izdavač

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
FF-press

Za izdavača

Miljenko Jurković

Glavni urednik

Borislav Grgin

Uredništvo

Ivo Goldstein
Boris Olujić
Mario Strecha
Božena Vranješ-Šoljan

Tajnik uredništva

Hrvoje Gračanin

Adresa uredništva

Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet Zagreb,
Ivana Lučića 3, HR-10 000, Zagreb
Tel. ++385 (0)1 6120 150, 6120 158, faks ++385 (0)1 6156 879

Časopis izlazi jedanput godišnje

Ovi su Radovi tiskani uz financijsku potporu
Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Naslovna stranica

Iva Mandić

Računalni slog

Boris Bui

Lektura i korektura

Ivan Botica

Tisk

Tiskara Rotim i Market, Lukavac

Tiskanje dovršeno u listopadu 2007. godine

Naklada

400 primjeraka